

Bruno Latour i la renovació de la intel·ligibilitat de la ciència

Published by [Interacció](#) [1] on 18/10/2017 - 07:47 | Last modification: 05/02/2026 - 14:18

[Bruno Latour](#) [2]

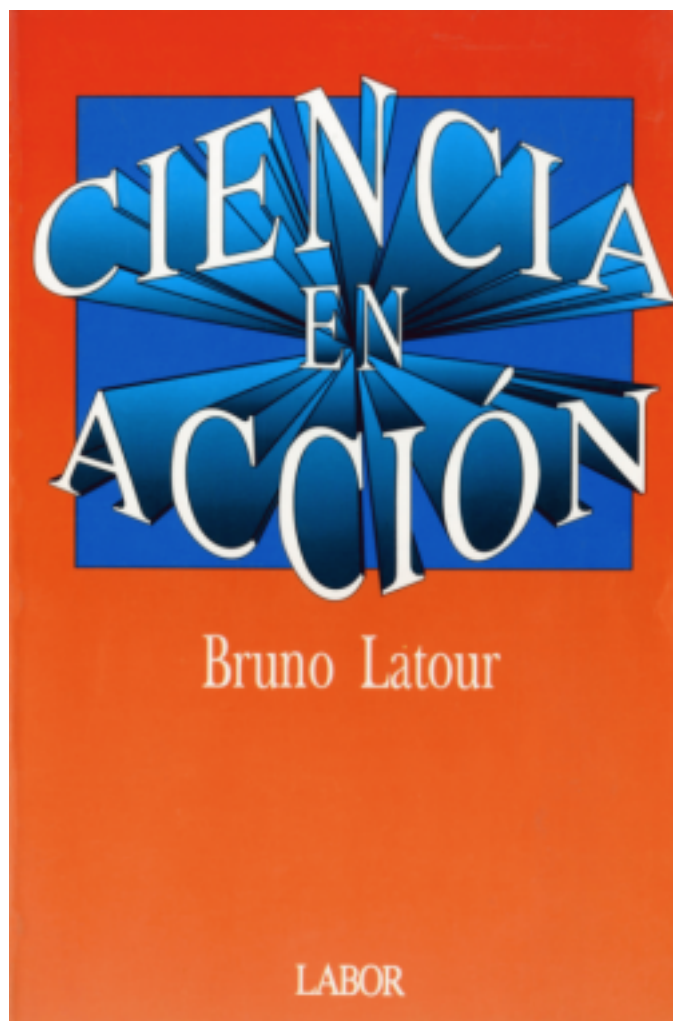
Des dels inicis dels anys 80, **Bruno Latour, especialista en filosofia, antropologia i sociologia de la ciència, ha sigut un dels pensadors més influents de les ciències socials.** Al llarg de la seva trajectòria com a col·laborador de diversos estudis sobre polítiques científiques, ha explorat les conseqüències de l'estudi de la ciència en diversos àmbits de les ciències socials.

Per això, i en el marc d'Interacció17, reprenem dues de les obres més destacades de Latour que cerquen **la renovació de la intel·ligibilitat de la pràctica científica i la seva connexió amb la societat**, a través d'estudi de casos i exemples provinents de diversos períodes i disciplines.

«[Nunca fuimos modernos: ensayo de antropología simétrica](#) [3]» és una **reflexió filosòfica i científica sobre una modernitat exhaurida**, que explora i critica la oposició que la societat moderna va fer entre la representació de la natura i la cultura, tot i que mai no es va dur a la pràctica, copsada per la creació híbrida provinent d'ambdues esferes. Avui, **assumpes d'interès públic com l'escalfament global, la direcció que pren el transhumanisme o el virus de la sida barregen discursos científics, polítics i socials** fins al punt que aquesta dualitat ha perdut la seva validesa i ha donat pas a moviments postmoderns i antimoderns.

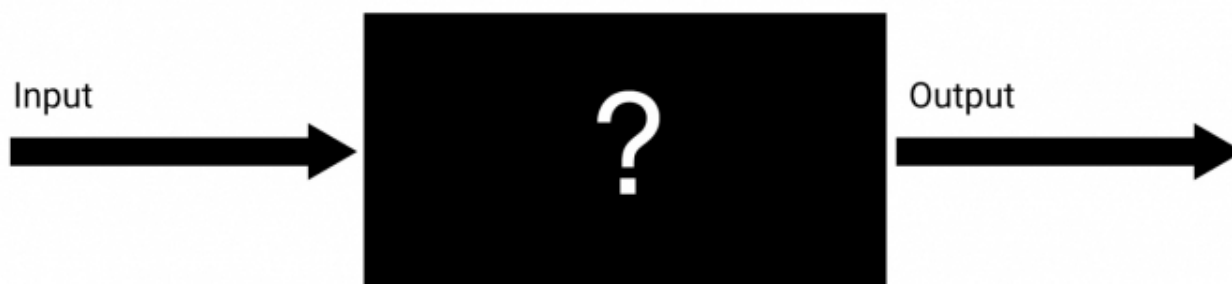
En aquest context – i com apunta el títol del llibre, mai no vam ser moderns – Latour defensa que aquesta distinció mai no va existir i que **cal recuperar la hibridació dels assumpes socials i naturals a través de la interacció de les persones amb les coses i els conceptes, que formen part** – indistintament – **d'allò polític, cultural, econòmic o tècnic**. El rerefons en el qual es desenvolupa aquest treball és el de la «**teoria de l'actor-xarxa**», desenvolupada a partir dels anys 80 per l'autor i altres especialistes en el marc del **constructivisme social**, que considera que el món en el qual vivim està compost de xarxes sociotècniques complexes, el funcionament de les quals ha d'estar al centre de la qüestió.

Seguint la mateixa línia de recerca, **Latour desenvolupa**

a «[Ciencia en acción: cómo seguir a los científicos e ingenieros a través de la sociedad](#) [4]» arguments metodològics per a un estudi de la ciència i la tecnologia des de l'acció, des del moment en què es «fan». L'autor defensa que **els descobriments científics** difícils d'entendre, amb una retòrica sofisticada – i, per tant, restringits a una comunitat molt concreta – **cal estudiar-los a través de la pràctica**. L'obra parteix de la necessitat d'avançar des d'una retòrica de la ciència dèbil a una més forta i més social, tornant a la teoria de l'actor-xarxa i reclamant l'acció col·lectiva.

Sobre l'avenç de la ciència i la tecnologia, l'autor introdueix el concepte de «**caixes negres**»: **quan més avançada és una tecnologia, sorgeix la necessitat de centrar els esforços en els «inputs» i els «outputs» i no en la seva complexitat interna. Per tant, quan més èxit registren, esdevenen paradoxalment més opaques**. Per això, reclama la necessitat d'obrir aquestes caixes al servei de la ciència i la tecnologia en el moment en que s'estan «fent».

Black Box / After Bruno Latour

«Caixa negra», els esforços se centren en els «inputs» i els «outputs»

Quant a la **tecnociència**, afirma que implica recursos humans i no-humans i que, per tant, és el resultat de l'esforç col·lectiu, **posant en relleu la relació existent entre els científics i la societat** i la implicació d'un **puixant mecanisme** relacional a través de la xarxa d'associacions entre aquestes esferes.

Vint anys més tard de la publicació d'aquestes obres, Bruno Latour reprèn, en aquesta entrevista (francès subtitulat al castellà), la qüestió de la modernitat i parla de la necessitat actual de **trobar la pau amb l'ecologia i el clima i de les seves implicacions polítiques, mediàtiques i institucionals**.

Podeu consultar aquests llibres al [Centre d'Informació i Documentació](#) [5]

[Inicieu sessió](#) [6] o [registreu-vos](#) [7] per a enviar comentaris

Tags: valor públic de la cultura

Tags: cultura digital

Tags: innovació cultural

Tags: governança cultural

- [8]

Source URL: <https://interaccio.diba.cat/en/CIDOC/blogs/2017/bruno-latour-renovacio-ciencia>

Links:

[1] <https://interaccio.diba.cat/en/members/interaccio>

[2] <http://www.bruno-latour.fr/>

[3] <http://cercles.diba.cat/cgi-bin/koha/opac-detail.pl?biblionumber=45777>

[4] <http://cercles.diba.cat/cgi-bin/koha/opac-detail.pl?biblionumber=45798>

[5] <http://www.diba.cat/web/cerc/cidoc>

[6] <http://interaccio.diba.cat/>

[7] <http://interaccio.diba.cat/form/alta-comunitat>

[8] <https://interaccio.diba.cat/node/7239>